

Moljeras

TARTIUFAS

VEIKĒJAI

PONIA PERNEL – Orgono motina
ORGONAS – Elmiros vyras
ELMIRA – Orgono žmona
DAMISAS – Orgono sūnus
MARIANA – Orgono duktė, įsimylėjusi Valerą
VALERAS – Marianos jaunikis
KLEANTAS – Orgono svainis
TARTIUFAS – šventeiva
DORINA – Marianos kambarinė
PONAS LOJALIS – teismo antstolis
POLICIJOS PAREIGŪNAS
FLIPOT – ponios Pernel tarnaitė

Veiksmas vyksta Paryžiuje, Orgono namuose

I VEIKSMAS

[...]

ORGONAS

[...] (*Dorinai*)

Ką gero atnešė praėjusios dvi dienos?
Kaip jaučiatės? Ką veikiat? Kokios čia naujienos?

DORINA

Turėjo baisų karštį užvakar ponia.
Skaudėjo galvą jai. Kas buvo, nežinia.

ORGONAS

Na, o Tartiufas kaip?

DORINA

Stebėtinas dalykas!
Raudonas, apkūnus ir sveikas kaip ridikas.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Vakare ji tebesirgo vis,
Sėdėjo užstalėj sukandusi dantis,
Nevalgydama nieko, ir kakta jai degė.

ORGONAS

Na, o Tartiufas kaip?

DORINA

Čiaumojo vienas, ką gi!
Dorai sušveitęs dvi didokas kurapkas,
Jis čiupo avino dar kulšį į rankas.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Šiurpulys jai visą kūną krėtė,
Ir mes prie guolio jos turėjome budėti.
Negaudama nusnūst minutės nė vienos,
Jinai kamavosi lig pat šviesios dienos.

ORGONAS

Na, o Tartiufas kaip?

DORINA

Nuo stalo atsikėlęs,
Į savo kambarį nuėjo sveikutėlis.
Į šiltą patalą atsigulė tuoj pat
Ir knarkė iki ryto taip kaip visuomet.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Ji šiaip taip sutiko, kad nuleistų
Jai kraują – ir kitų neberekėjo vaistų:
Praėjo beregint ir skausmas, ir drugys.

ORGONAS

Na, o Tartiufas kaip?

DORINA

Jisai kaip karžygys,
Norėdamas žūt būt pagelbėti ligonei,
Netekusiai tiek kraujo, teikėsi maloniai
Vynelio butelį ištvatyti priešpiet.

ORGONAS

Vargšelis!

DORINA

Bet jinai jau pradeda stiprėt,
Ir aš dabar skubu tiesiog pas šeimininę
Pranešt, kad vyras jai greičiau pasveikti linki.

VI SCENA

Orgonas, Kleantas

KLEANTAS

Jinai jums aiškiai, svaini, juokias į akis!
Nors būtų nesmagu man pyktis su jumis,
Bet atvirai sakau, jog esat vertas to jūs.
Kaip gali būt galva tiek nuovokos nustojus?
Jisai yra turbūt užkeikęs jus ar ką,
Kad šitaip žavitės jo įvesta tvarka?
Jūs davėt jam čionai atkusti; bet nejaugi
Dar sugalvojote...

ORGONAS

Palaukit, mielas drauge.
Jūs nepažįstate kaip reikiant jo.

KLEANTAS

Gerai.

Įsivaizduokime, jog taip yra tikrai.
Bet norint iki galo perprast šitą žmogų...

ORGONAS

Jūs apie jį sakyt nedirstumėte blogo,
Jei gautumėt su juo susipažint arčiau.
Koks tai žmogus!.. Kaip gyvas tokio nemačiau!
Palaima lydi tą, kurs juo tepasikliauja.
Kas man dabar pasaulis? Mėšlas, dulkių sauja!
Jo žodžių paveiktas, pasikeičiau perdėm:
Vienodai abejingas sau aš ir kitiem,
Nuo žemiškų dalykų taip esu nutolęs,
Kad jei net motina, žmona, vaikai ir brolis
Ūmai numirtų man, numočiau aš ranka.

KLEANTAS

Štai tikro žmogiškumo kupina šneka!

ORGONAS

Ak, jeigu taip kaip aš jį būtumėt sutikę,
Jūs irgi būtumėt pamilę jį iš sykio.
Kas dieną į bažnyčią noriaiėjo jis
Ir netoli manęs ten meldės klūpomis.
Į jį su nuostaba visi aplink žiūrėjo –

Taip traukė dėmesį garbinga ištvermė jo:
Jis dūsavo, grindis bučiavo nuolatos,
Lyg negalėdamas atplėšt nuo jų kaktos.
Matydamas, jog aš skubu jau durų linkui,
Tuoj šventinto vandens jis man lyg šeiminkui
Skubėdavo paduot. Jo tarnas paslaugus
Man apie savo pono pranešė vargus,
Ir aš bandžiau jį šelpt, kiek mano jėgos gali,
Tačiau jisai priimti ryžosi tik dalį.
„O, man nereik, – jis sakė, – dovanų visų.
Aš jūsų gailesčio nevertas iš tiesų.“
Kadangi jo nepaisiau ir dariau vėl savo,
Jis puolė elgetoms dalyti tai, ką gavo.
Tuomet, paklausęs Dievo, atvedžiau jį čia,
Ir rodos, kad namai atgijo nejučia.
Jisai prižiūri viską, jam visi dėkingi,
Jis netgi mano žmona rūpintis netingi,
Ją saugoja nuo žvilgsnių pernelyg meilių
Ir veda daug geriau kaip aš doros keliu.
Jūs manot, pats save ramybėj jis palieka?
O, ne, jisai kankinas dėl menkausio nieko!
Jį piktina ne vien kitų blogi darbai:
Anądien, pavyzdžiui, jis krintosi labai,
Kad besimeldamas sugavo kandžią blusą
Ir kad, sutraiškęs ją, per garsiai atsiduso...

KLEANTAS

Jūs išprotėjote galutinai, dievaž!
O gal jūs šaipotės ar tikitės, jog aš
Klausysiuosi, ką man veblenate nuobodžiai?..

ORGONAS

Laisvamanybės raugu trenkia jūsų žodžiai.
Jūs pasiduodate šiai ligai vis labiau,
Ir aš jus dešimtkart esu įspėjęs jau,
Kad vieną gražią dieną užsitrauksit bėdą.

KLEANTAS

Visi tokie kaip jūs tą pačią giesmę gieda,
Nes, būdami akli, jie mėgsta tik aklus,
Ir jiems jau laisvamanis tas, kas įžvalgus,
O kam ne prie širdies įvairios jų šlykštynės,
Tasai nešvankėlis, bedievis paskutinis!
Negąsdinkit manęs, nė kiek man nebaisu:
Aš ir žmonėms, ir Dievui atviras esu.
Nevirškinu aš tų vaipūnų nekaltuolių.
Yra mat netikrų narsuolių ir šventuolių;
Ir lygiai kaip garbingas ir drąsus karys,
Žygiuodamas į kovą, triukšmo nedarys,
Taip nesigriebs gėdingo maivymosi meno

Tasai, kurs nekaltai pasaulyje gyvena.
Nejaugi jums atrodo, kad tas pat yra
Žemiausia veidmainybė ir aukšta dora?
Nejaugi tikro veido neskiriat nuo kaukės,
Net ir labai arti prie jųjų prisitraukęs?
Nejaugi suplakat teisybę su melu,
Nebeįstengdamas suvokti tarp miglų,
Kur gyvas padaras, kur jo klaidus šešėlis,
Kur aukso moneta, kur vario gabalėlis?
Taip jau yra! Žmogus sudėtas gan keistai:
Natūralaus jo vaizdo niekad nematai.
Jam rodosi, kad protas jį nelaisvėję laiko,
Nė vienoje srity jisai nežino saiko
Ir viską perdeda; jo būdas neramus
Sudarko neretai tauriausius troškimus.
Tarp kitko tai sakau, kaip jūsų giminiėtis.

ORGONAS

Žinau, kad esate puikiausiai apsišvietę,
Kad išmonė pasaulio slypi jumyse;
Viršum visų pakilęs mintimi drąsia,
Jūs mums orakulas, Katonas¹ esat šandie,
Kiti prieš jus – kvailiai, tamsybėje paskendę.

KLEANTAS

Ne, aš nesidedu iškilęs tarp visų
Ir išminties aruodas anaip tol nesu,
Tačiau aš sugebu atskirti, kur apgaulė
Ir kur yra teisybė šitame pasauly.
Kadangi nėra šaunesnio didvyrio už tą,
Kurio krūtinė dega ugnimi šventa,
Kuris gyvent įpratęs be klastos ir melo
Ir siekti tobulybės didžio idealo, –
Tai, mano nuomone, gėdinga ir šlykštu
Plėšiko veidą slėpti dangišku šydu,
Ir nieko nėra baisiau už gudrų šarlataną,
Kurs amžinai kiekvieną moko ir graudena,
Kuris vaipydamasis juokias įžūliai
Iš to, ką mylime ir gerbiame giliai,
Kuris preke pelninga pavertė net maldą
Ir savanaudiškų geismų nebesuvaldo,
Kuris meiliais vien žvilgsniais, dūsavimais vien
Galvoja prasibraut viliojančion šlovėn,
Kurs laikosi tvirtai į dangų įsikibęs,
Bet godžiai dairosi į žemiškas gėrybes,
Įkyriai kaulija kažko be atvangos
Ir kviečia dykumon iš rūmų prabangos;
Kurs dangsto šventumu kiekvieną savo ydą,

---

¹ Markas Porcijus Katonas (234–149 m. pr. Kr.) – garsus romėnų valstybės veikėjas, oratorius, istorikas ir mokslininkas.

Kuris iš apmaudo, iš keršto ar pavydo
Be skrupulo mažiausio pražudys bet ką
Ir aiškina, jog miela apvaizdai ši auka.
Toks išgama sudaro dvigubą pavojų,
Nes jis garbingais ginklais su mumis kovoja
Ir kalavijo švento griebiasi tiktai
Vardan tiesos, kurią jis gina taip karštai!
Pasaulį niekšų daug ir daug jie daro blogo;
Bet nesunku yra pažinti dorą žmogų.

[...]

TREČIAS VEIKSMAS

II SCENA

Tartiufas, Dorina

TARTIUFAS (*pastebėjęs Doriną, garsiai kreipiasi pro atviras duris į savo tarną*)

Še ašutinę tau, Loranai, ir bizūną.
Lai Viešpaties apvaizda atlaidi mums būna!
Dar pasimelskite. Jei kas ateis, sakyk,
Kad į kalėjimą išsirengiau ką tik
Dalyti išmaldos.

DORINA (*pusbalsiu*)

Koksai išverstakailis!

TARTIUFAS

Jūs ko?

DORINA

Aš jums norėčiau...

TARTIUFAS (*išsitraukdamas iš kišenės nosinę*)

Ak, dėl Dievo meilės,
Pradžioj paimkite šią nosinę.

DORINA

O kam?

TARTIUFAS

Bent prisidenkite su ja krūtinę – tam,
Kad man nedrumstų proto nuodėmingos mintys.
Visų mūs pareiga tokių vaizdų baugintis.

DORINA

Pagundoms kūniškoms jūs esat gan jautrus,
Jei taip menkai atlaikot moterų kerus.

Matyti, jums lengvai į galvą kraujas šoka;
O, pavyzdžiui, mane sujaudinti sunkoka,
Ir jeigu kas nuogai išrengtų jus čia pat,
Aš, tai regėdama, nekrustelėčiau net.

TARTIUFAS

Tokie blevyzgojimai jūsų negirdėti
Privers mane išeit. Prašau kukliau kalbėti.

DORINA

Ne, jūsų aš nevarginsiu šįkart,
Man jums norėtusi tik porą žodžių tart.
Aš laikiu šeiminkės. Teikitės maloniai
Leist su jumis čionai pasikalbėti poniai.

TARTIUFAS

Labai mielai.

DORINA (*pusbalsiu*)

Oho, kaip greit atlyžo jis!
Taip ir maniau! Teisingai nujautė širdis.

TARTIUFAS

Kada jinai ateis?

DORINA

Netrukus. Man atrodo,
Jau žingsniai jos girdėt. Kol kas! Palikim juodu.

III SCENA

Elmira, Tartiužas

TARTIUFAS

Tegu patsai dangus jums padeda, tegu
Jums duoda kūniškų bei dvasiškų jėgų,
Lai, mano prašymų nužemintų išklauses,
Ilgai šioj žemėje jus laimina Aukščiausias.

ELMIRA

Esu dėkinga jums už tai, ką aš girdžiu.
Bet atsisėskime abudu iš pradžių.

TARTIUFAS

Kaip krutat po ligos? Kaip jūsų sveikatėlė?

ELMIRA

Gerai. Drugys nedaug man nerimo sukėlė.

TARTIUFAS

Žinau, malda manoji pernelyg menka,
Kad jūs galėtumėt pagyti jos dėka.
Tačiau kiekvieną sykį, kai kreipiausi į Dievą,
Aš jums prašiau stiprybės dangiškąjį tėvą.

ELMIRA

Aš tokio dėmesio nesijaučiu verta.

TARTIUFAS

O man užvis brangiausia jūsų sveikata,
Dėl jos atsisakyčiau net savos, jei reikia.

ELMIRA

Jūs mylit artimą, bet meilė ši – besaikė,
Ir juo sunkiau man jums atlyginti už ją.

TARTIUFAS

O, ne, tai aš esu skolingas jums, deja.

ELMIRA

Aš svarbų reikalą turiu į jus; manyčiau,
Jog mums bijot nėra ko, nes esame vieni čia.

TARTIUFAS

Kaip malonu, madam, ir kaip tai nuostabu,
Kad aš be liudininkų su jumis kalbu.
Labai ilgai tos progos laukiau aš, bedalis,
Ir pagaliau mane išgirdo Visagalis.

ELMIRA

Norėčiau jus kai ko paklausti, bet tiktai
Su sąlyga, kad man atskleisite jūs tai,
Ką slepiat širdyje.

Damisas šiek tiek praveria duris, kad galėtų girdėti pokalbį, bet pats tebetūno kambarėlyje, kuriame pasislėpė

TARTIUFAS

Man irgi būtų miela

Dabar jums ištiesai apnuogint savo sielą.
Tikėkite manim, kai smerkdavau aš jus
Už tai, kad jūsų grožis traukia čia visus,
Buvau aš vedamas pačių tauriausių norų
Ir neturėjau jokio akstino nedoro.

ELMIRA

Aš suprantu, kokie jus įkvepia tikslai;
Mane jūs nuo pagundų saugot akylai.

TARTIUFAS (*imdamas Elmiros ranką ir spausdamas jai pirštus*)
Įspėjot! Negailiu aš nei jėgų, nei triūso...

ELMIRA
Nespauskit taip!

TARTIUFAS
Per daug man rūpi laimė jūsų,
Ir jei netyčiom bloga padariau kažką,
Tai leiskit...
(*Deda ranką ant Elmiros kelių*)

ELMIRA
Ką tenai jūs dirbat su ranka?

TARTIUFAS
Suknelę jūsų glostau. Mezginiai – puikiausi.

ELMIRA
Ak, prašom atsargiau! Aš kutulio bijausi.

Elmira atitraukia savo fotelį. Tartiužas tuoj prislenka prie jos

TARTIUFAS
Kokie nepaprasti, žavingi nėriniai!
Tokių aš, dievaži, jau nemačiau seniai.
Iš tikro daromi stebuklai neregėti.

ELMIRA
Taip. O dabar klausykit. Teko man girdėti,
Kad vyras pakeitė planus ankstyvesnius
Ir kad su dukteria apvesdint žada jus.
Tiesa?

TARTIUFAS
Jis apie tai minėjo man. Bet ką jūs!
Argi tenai šiandieną krypsta mano svajos?
Ne, aš kitur žvelgiu su ilgesiu slaptu,
Kitur aš mintyse paguodą sau randu.

ELMIRA
Mat jus ne šis pasaulis domina, o kitas.

TARTIUFAS
Tačiau mana širdis taipogi ne granitas.

ELMIRA
Bet jūsų polėkiai tokie yra aukšti,
Jog žemiški džiaugsmi ne jums, manau, skirti.

TARTIUFAS

Ne, meilė dieviškoji niekad neužgožia
Giliai mus jaudinančio trumpalaikio grožio,
Ir juo mielai kiekvienas gėrisi žmogus,
Kai gyvą tobulybę rodo jam dangus.
Tai jūsų asmeny dosni ranka Kūrėjo
Tiek žavesio šviesaus įkūnyt sugebėjo,
Jūs esat amžinas grožybės pavyzdys,
Kuriuo neatsidžiaugia akys ir širdis.
Kada matau aš jus, o dangiška būtybe,
Stebiuosi Viešpaties begaline didybe
Ir vis aiškiau jaučiu, žiūrėdamas į ją,
Kad meilė paslaptina dega manyje.
Pradžioj aš pamaniau, jog tai gal nelabasis
Panūdo sutrikdyt ramybę mano dvasios,
Ir, stengdamasis gelbėt sielą kuo greičiau,
Nuo jūsų žvilgsnio bėgt aš dykumon geidžiau,
Bet po ilgų kančių akivaizdu man tapo,
Jog mano geismuose nėr nuodėmės nė kvapo;
Tuomet aš pasiryžau širdimi drovia
Tarnauti tai, kurią regiu čia prieš save.
Nors jus, be abejo, apstulbins mano žodžių
Neleistina drąsa, tačiau aš pasiguodžiu
Ta viltimi, kad jūs tiek būsit maloni,
Jog gal įžvelgsite ką gero ir many.
Vien apie jus tylom svajojau aš tolydžio,
Šaltini džiugesio ir mano skausmo didžio!
Jūs turit vieną sykį tarti „taip“ ar „ne“
Ir tuo išaukštinti ar pražudyt mane.

ELMIRA

Kaip rodo tai gabumai jūsų netikėti,
Jūs puikiai mokate galantiškai šnekėti.
Bet kai širdis yra tokia neatspari,
Nereik prarasti proto aistrų sukury.
Toksai dievotas vyras, taip apdovanotas...

TARTIUFAS

Aš irgi juk žmogus, kad ir labai dievotas!
Nuo jūsų pasakiško grožio spindulių
Apakęs, aš daugiau protaut nebegaliu.
Jūs nesuprantate, ką šitos kalbos reiškia?
Bet aš ne angelas, pati tai matot aiškiai!
Ir jeigu mano žodžiai rėžia jums ausis,
Tai kaltas tuo ne aš, o jūsų žavesys,
Nes vos tik prieš mane jo saulė sušvytėjo,
Vienintele jūs tapot mano įkvėpėja.
Šių dieviškų akių galia nepaprasta
Skaistybės apžadus išdildė man slapta
Ir, pasninką, maldas bei ašaras užgožus,

Pamilti privertė žavingus jūsų bruožus.
Šimtais atodūsių ir žvilgsnių pavydžių
Jau išsakaiu jums tai, ką dėstau čia žodžiu.
Jei neatstumsite niekingo savo vergo,
Kuris pakankamai dėl jūsų jau privargo,
Jei malonėsite užuojauta švelnia
Paguost ir atgaivint maldaujantį mane, –
Aš jus, dievybe mano, šlovinsiu be galo
Kaip nepasiekiamą dorybės idealą.
Jums rizikuot garbe neteks su manimi,
Dėl panašių dalykų galit būt rami.
Sėkmės išpaikinti prašmatnūs kavalieriai,
Kurie dykūnėms galvas apsuka taip spėriai,
Lai trankiai giriasi laimėjimais savais
Ir apie juos kasdien skalambija varpais,
Tegu šmaikštus liežuvis réksnio tuščiakalbio
Švenčiausias paslaptis visam pasauliui skelbia!
O mes liepsnojame nematoma aistra,
Ir užtatai jums būgštaut reikalo nėra;
Mes gerą mūsų vardą saugojom taip uoliai,
Jog niekad nepakenkiam savajai gražuolei
Ir, jeigu draugiškai ji pasitinka mus,
Be triukšmo tenkinam bet kokius jos geismus.

ELMIRA

Aš jūsų gražbylystės įdėmiai klausiausi.
Štai kur iškalbingumo deimantai rečiausi!
Bet jūs nežinote, kas man į galvą šaus.
Galbūt po šitokio pasiūlymo šaunaus
Aš pasiskųsiu vyrui... Tos vienos naujienos
Užteks, kad baigtųsi laimingos jūsų dienos.

TARTIUFAS

Žinau, jūs nekerštinga ir neatšiauri;
Tad jei užgavo jus šie žodžiai atviri,
Prašyčiau į mane žiūrėt kaip į beprotį
Ir šitą žmogišką silpnybę dovanoti.
Kad jūs tokia žavi, kuo dėtas aš esu?
Juk mano akys mato taip, kaip ir visų.

ELMIRA

To negirdom nuleist kita gal nesutiktų,
O aš jums nežadu daryti nieko pikto,
Aš nepapasakosiu vyrui apie tai,
Bet reikalauju vieno aiškiai ir griežtai:
Atsižadėkite nedoro savo plano,
Tegu tuoj pat Valeras veda Marianą,
Nepiktnaudžiaukite gudrybėm ir klasta
Ir nesigvieškit tos, kuri ne jum skirta...

[...]

IV VEIKSMAS

[...]

V SCENA

Tartiufas, Elmira, Orgonas (po stalu)

TARTIUFAS

Jūs man lyg ir norėjot pasakyt šį tą?

ELMIRA

Taip, reiktų pašnekėt, tik, žinoma, slapta.
Todėl patikrinkit, duris užsirakinęs,
Ar mudviejų negirdi ausys pašalinės.
(Tartiufas eina prie durų ir, jas užrakinęs, sugrižta)
Nemalonumų daug turėjome per jus,
Ir bus dar apmaudžiau, jei vėl kas nors užklius.
Jau privertė mane Damisas raust iš gėdos;
Kur dingčiau, jeigu dar užgriūtų naujos bėdos?
Kadangi ir dėl jūsų buvo man baugu,
Aš stengiaus jį sutramdyt iš visų jėgų;
Tiesa, jam prieštaraut man kvapo neužteko
Po to, kai išgirdau jo siautulingą šneką,
Tačiau išėjo tai į naudą jums ir man,
Ir niekas nežada dėl to mus imt nagan.
Orumas jūsų didis vyro įtarimą
Išsklaidė beregint, ir tuoj audra nurimo.
Apgint mus geisdamas nuo paskalų piktų,
Jisai dabar visur mums liepia būt kartu;
Todėl ir šiuo metu, net jo neatsiklausus,
Aš priimu jus čia be rizikos menkiausios
Ir savo sielą jums atverti sutinku,
Nes aistrai atsispirit man pernelyg sunku.

TARTIUFAS

Madam, aš jūsų žodžių niekaip nesuvokiu:
Ką tik kalbėjote tonu visai kitokiu.

ELMIRA

Prastai pažįstate jūs moterų jausmus,
Jei už nenuolaidumą galit smerkti mus!
Ar nesuprantate, kokie geismai atbunda
Širdy, mėginančioj kovoti prieš pagundą?
Deja, drovumas mums nustelbia visados
Troškimą gaivalingą meilės uždraustos,
Ir net, kai pragariškos aistros mus apsėda,
Dėl jų prisipažinti būna lyg ir gėda;

Pradžioj nepasiduot mes bandome, tačiau
Sunku nepastebėt, jog imam vis greičiau
Savitvardos netekt, o žodžiai mūs didingi
Ką norit žada tam, kas pagalvot netingi...
Gal kartais su jumis per daug laisvai jaučiuos,
Gal aš nebetausoju net savęs pačios,
Bet jeigu mano kalbos jums dar neįgriso,
Sakykit, ar sudraust galėjau aš Damisą
Ir jūsų netrumpos klausyt išpažinties,
Jei aš nebūčiau jautus virpesio širdies?
Ar slėpt galėjau aš teisėtą savo pyktį,
Jei jūs nebūtumėt pradėjęs man patikti?
Ir kai aš stengiausi su pagrindu rimtu
Jus atgrasyt nuo šių vedybų nelemtų, –
Nejaugi jums tatai kai ko nepranašavo,
Nereiškė, jog aš rodau prielankumą savo
Ir jog tikrų tikriausiai nesmagu man bus,
Jei savo širdį teks jums padalyt perpus?

TARTIUFAS

Teisingos jūsų mintys ir, be abejonės,
Iš lūpų mylimų jos ypačiai malonios,
Nes atneša jas balsas dieviškai saldus,
Kuris tiesiog į sielą liejas kaip medus.
Man jūsų žavesys akių sudėt neduoda,
Ir jums patikt kaip nors – didžiausia man paguoda.
Bet vis dėlto kol kas aš leisiu sau, madam,
Per daug reikšmės neteikt miglotiems pažadam.
Gal jūs gudraujate, gal ieškote jūs būdų
Nustumti vestuves, kurios išskirtų mudu?
Trumpai ir aiškiai tariant, netikiu aš dar
Tuo, ką jūs teikiatės pareikšti man dabar,
Ir laukiu, kol tiesesnį pasirinksit kelią,
Darbais patvirtinsite gerą savo valią
Ir, nebevargindama taip ilgai manęs,
Paversite tikrove mano svajones.

ELMIRA (*kosčioja, duodama ženklą vyrui*)

Jūs nekantraujate prie tikslo tuoj prieiti?
Ar ne per smarkų tik išvystėte jūs greitį?
Meiliausių žodžių jums, atrodo, negaili,
Bet jūsų potroškiai – be galo dideli,
Ir jokios nuolaidos patenkint jų negali,
Kol visos užtvaros nenublokštos į šalį...

TARTIUFAS

Kuo mes mažiau verti, tuo viliamės mažiau;
Užtat žodžius veiksmais paremti jus prašau.
Likimo šypsenas mes priimam su baime
Ir pasikliaujame apčiuopiama tik laime.

Tikėt malonēm jūsų tol man nedrąsu,
Kol nusipelnēs jų prideramai nesu,
Ir nepasieksiu aš visų džiaugsmų viršūnės,
Jei mano lūkesčiai pilnai neįsikūnys.

ELMIRA

Kokia ta jūsų meilė man nenuolaidi
Ir kokį nerimastį kelia ji širdy!
Kaip stengiasi jinaį palaužti mūsų dvasią!
Koksai baisus kritimas mūsų garbei gresia!
Nuo jūsų antpuolių žiaurių ir atkaklių
Aš atsipeikėti dar niekaip negaliu.
O Dieve! Kam gi toks veržlumas nežabotas?
Kam taip valdingai siekt palaimos išsvajotos?
Kam į ataką pult su šitokiu ryžtu
Ir piktnaudžiauti taip silpnybėmis kitų?

TARTIUFAS

Bet jei simpatiją man jaučiate jūs aiškia,
Tai ką šis begalinis santūrumas reiškia?

ELMIRA

O kaip patenkinsiu aš jūsų troškimus,
Nepiktindama Dievo, žvelgiančio į mus?

TARTIUFAS

Jei tiek tiktai bėdos, kad bijot Jam užkliūti,
Mielai apsiimu pašalint šitą kliūtį
Ir išsiverst kaip nors nerūstinant dangaus.

ELMIRA

O jeigu Viešpats mus už nuodėmes nubaus?

TARTIUFAS

Visai be reikalo, madam, jus baimė ima:
Lengvai pagydu aš tos rūšies sutrikimą.
Nors vieną kitą daiktą draudžia mums dangus,
Bet visad bendrą kalbą ras su juo žmogus.
Mes žinom: atvejų pasaulyje nestinga,
Kai mūsų sąžinė lankstumo reikalinga
Ir blogas poelgis laikytinas geru,
Jei įkvėptas jisai intencijų doru.
Šio meno paslaptį, madam, aš jums atskleisiu,
Nekantariai laukdamas pačių gražiausių vaisių;
Tik nespirkite ir šekit manimi:
Aš atsakau už viską. Būkite rami.
(Elmira kosčioja stipriau)
Jūs baisiai kosėjat?

ELMIRA

Turiu aš slogą klaikią.

TARTIUFAS

Saldymedžio šaknelių jums paduot nereikia?

ELMIRA

Kankina kosulys mane be atvangos,
Ir niekas nepadės nuo tos bjaurios ligos.

TARTIUFAS

Kaip nesmagu, iš tikro!

ELMIRA

Trūksta žodžių!

TARTIUFAS

Taigi

Drąsiau, nes abejonės niekad nesibaigia.
Prisiekiu, viskas liks didžiausioj paslapy;
Blogybė – ne pats darbas, o gandai pikti.
Mes nusikaltome, jei esam pastebėti,
O nusidėt slaptai – nereiškia nusidėti.

ELMIRA (*dar sykį kostelėjusi ir trinktelėjusi į stalą*)

Matau, jog priešintis nebėr jokios prasmės
Ir mano atsargumas mūšį pralaimės:
Užsispyrimas jūsų niekaip neatlyžta,
Bejėgė aš jaučiuos prieš tokį kietą ryžtą.
Man šitą žingsnį žengt, be abejo, sunku
Ir nusileisti jums nenoriai sutinku;
Bet jeigu mano žodžiai įtarimą kelia
Ir reikalaujate, kad savo meilės galią
Aš jums įrodyčiau kaip nors akivaizdžiau,
Reiks padaryti tai, ko veltui aš bandžiau
Išvengti... Ir tegu bus kaltas dėl to viso
Tasai, kuris mane sugundyti išdrįso,
Kadangi aš pati čia nieko nedėta.

TARTIUFAS

Tokios atsakomybės – man lengva našta.

ELMIRA

Už durų dirstelkit šventos ramybės dėlei,
Ar vyro nėr arti. Išeikit valandėlei.

TARTIUFAS

Nekvaršinkite sau dėl jo galvos, madam.
Seniai išmokiau jį aklai pritarti tam,
Ką jam aš pasakau, ir kiek tik mums patinka,
Mes galime vedžiot už nosies šeimininką.

ELMIRA

Vis vien apsidairyti būtų pravartu,
Ar jis galerijoje nevaikšto šiuo metu.

VI SCENA

Orgonas, Elmira

ORGONAS (*išlįsdamas iš po stalo*)

Aš neatgaunu kvapo... Niekšas! Besarmatis!
Aš nieko panašaus nesu kaip gyvas matęs.

ELMIRA

Ką, jau? Taip greitai? Ne, nekrėskite juokų!
Prašyčiau jus atgal, iššokot ne laiku.
Manau, kad iki galo palūkėt jums verta
Ir nedera tikėt spėliojimais iš karto.

ORGONAS

Šėtono išpera!..

ELMIRA

Dėl Dievo, jus meldžiu

Taip lengvapėdiškai nespręsti! Iš pradžių
Teisybei turite patsai pažvelgt į veidą
Ir neskubėt, nes galit padaryti klaidą.
(*Elmira slepia Orgoną už savo nugaros*)

[...]

V VEIKSMAS

[...]

VII SCENA

Tartiufas, policijos pareigūnas, ponja Pernel, Orgonas, Elmira, Kleantas, Mariana, Damisas, Dorina

TARTIUFAS

Ramiau! Tokie kaip jūs ne taip lengvai pasprūsta.
Kol kas keliaukite į savo naują būstą:
Karaliaus liepimu jūs suimtas.

ORGONAS

Tai šit

Kaip nutarei, žalty, mane tu sudaužyt!
Seniai iš pasalų tu jau galandai dantį
Ir peilį prieš mane nešiojaisi užanty.

TARTIUFAS

Įžeidinėjimai naudos jums neatneš,
Ir Viešpaties vardan pakęsiu viską aš.

KLEANTAS

Ak, vargšas kankinys! Jūs girdit, kaip jis gieda?

DAMISAS

Kaip tyčiotis iš Dievo niekšui tam ne gėda!

TARTIUFAS

Nejaudina manęs jokie pikti šmeižtai,
Ir savo priedermę aš vykdysiu šventai.

MARIANA

Jūs savo veiklai šaunią pasirinkot sritį
Ir galit nuostabią karjerą padaryti.

TARTIUFAS

Taip, jūs laikysit ją gražia ir prakilnia,
Jei prisiminsite, kas atsiuntė mane.

ORGONAS

O, nedėkingasis! Tu pamiršai, atrodo,
Kad aš išgelbėjau tave iš skurdo juodo!

TARTIUFAS

Pagalbos jūsų neigt nenoriu aš; tačiau
Karaliaus priesaiką statau užvis aukščiau.
Šlovinga pareiga tarnaut valdovui savo
Visas pajautas mano suparalyžiavo;
Vaikų, žmonos, draugų ir net savęs paties
Užmušt jam negailėčiau be jokios kaltės.

ELMIRA

Koks apsimetėlis!

DORINA

Jisai gudrus ir skuba
Įvilkt niekšybę savo į garbingą rūbą.

KLEANTAS

Bet jeigu jūsų norai iš tiesų geri
Ir sąžinė tokia, kaip skelbiate, švari, –
Kodėl jūs griebiatės taip aršiai to dalyko
Tiktai po to, kai jums su meile nepavyko,
Ir svainį manąjį apskundžiate tada,
Kai tas jus veja lauk, nes spiria jį bėda?
Jis visą savo turtą jums padovanojo, –
Dėl ko gi pamazgas jūs pilate ant jojo?

Ir jeigu tvirtinat, kad jis piktadarys,
Tai kam jį melžėte ir varstėt jo duris?

TARTIUFAS (*policijos pareigūnui*)
Mane ta erzelynė išvarys iš proto.
Kodėl nevykdote įsakymo jums duoto?

POLICIJOS PAREIGŪNAS
Tikrai, užsitęsė visi tie reikalai,
Ir jūsų pastabą aš priimu mielai.
Man įsakyta jus akimirką tą pačią
Nuvest kalėjiman, kuris jau laukia svečio.

TARTIUFAS
Nuvest?.. Mane?

POLICIJOS PAREIGŪNAS
Taip, jus.

TARTIUFAS
Kalėjiman?.. Už ką?

POLICIJOS PAREIGŪNAS
Kitur ir su kitais bus apie tai šneka.
(*Orgonui*)
Nebesielokite! Valdo mus karalius,
Kuris nedorėliams neduoda niekad valios,
Kurio jokia klasta ir melas neapgaus,
Nes mato jis tikruosius siekimus žmogaus.
Į viską žiūri jis bešališkai ir tiesiai,
Ir nieko neaiškaus nėra jo galvai šviesiai.
Nepasiduodantis pagundai, įžvalgus,
Jis bliviai bet kuriuos atnarplioja mazgus;
Jisai šlovės viršūnėn kelia širdį gryną,
Tačiau jausmų tyrumas jo neapsvaigina;
Teisybę myli jis ir remia ją karštai
Ir moka neapkęst apgaulės užtatai.
Tegu nors kažin kaip vylingas sukčius rangos, –
Nebaisios mūs valdovui pinklės ir žabangos.
Neklystančia akim jis pastebėjo tuoj
(*rodydamas į Tartiufą*)
Daug purvo, užslėpto jo sieloje juodoj.
Šmeižikas nejučia patsai sau duobę kasė,
Ir aukštai išminčiai monarcho kilniadvasio
Greit nusikaltėlis atsiskleidė garsus,
Kuris, pakeitęs vardą, mulkino visus,
Apie kurio veiksmus bei prigimtį nedorą
Galėtum prirašyt ne vieną knygą storą.
Karalius perkando jo nelabas mintis,
Suprato, koks gobšus ir nedėkingas jis,

Ir, trokšdamas iškelt niekšybes jo į aikštę,
O jums, kaip nuskriaustam, simpatiją pareikšti,
Man liepė kantriai jį lydėti lig pabaigos,
Kol jis save viešai prieš jus nuvainikuos.
Be to, man pavesta atimt iš klastininko
Tą popierių, kurį gražinti jums pritinka,
Nes įsakmia valia aukščiausios ištarmės
Jisai nuo šiol nustoja galios ir reikšmės.
Jums nutarta atleisti aną istorijėlę,
Kurion pabėgęs draugas jus vogčia įvėlė,
Ir atseikėt bent kartą kupinu saiku
Už nuopelnus didžius praėjusių laikų,
Idant žinotumėte, jog karalius mūsų
Negali niekad pamiršti doro triūso
Ir gražūs poelgiai taurioj jo atminty
Gyvena daug ilgiau negu darbai pikti.

DORINA

Dėkokim Viešpačiui!

PONIA PERNEL

Man lyg našta nukrito.

ELMIRA

Laimingai baigėsi!

MARIANA

Ar kas tikėjos šito?

ORGONAS (*Tartiufui, kurį išsiveda policijos pareigūnas*)

Na, ką, nenaudėli!..

Vertė Aleksys Churginas